

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OB	3	1
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OB	3	1
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OB	3	1
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OB	3	1
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Ramón Valdés Gázquez

Correu electrònic: Ramon.Valdes.Gazquez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Dado que el estudiante ha demostrado, mediante la obtención de los créditos correspondientes a las asignaturas de formación básica y las obligatorias, haber adquirido las competencias básicas, deberá ser capaz de expresarse con corrección oralmente y por escrito. Por esta razón, los eventuales errores ortográficos y de expresión que pudiera cometer comportarán un descenso de la puntuación en la calificación final.

Las actividades, prácticas y trabajos presentados en la asignatura deberán ser originales y no se admitirá, bajo ninguna circunstancia, el plagio total o parcial de materiales ajenos publicados en cualquier soporte. La eventual presentación de material no original sin indicar adecuadamente su origen acarreará, automáticamente, la calificación de suspenso (0).

Asimismo se considera que el estudiante conoce las normas generales de presentación de un trabajo académico. No obstante, podrá aplicar las normas específicas que pueda indicarle el profesor de la asignatura, si así lo cree necesario.

Objectius

"Literatura Española del Siglo XVII" se integra en el conjunto de la materia Literatura española medieval y del Siglo de Oro que forma para parte de los 108 créditos de formación obligatoria, adscrita al tercer curso del Grado de Lengua y Literatura españolas.

Son objetivos específicos y formativos de la asignatura:

Conocer e interpretar los autores y los textos literarios españoles del siglo XVII.

Aplicar los conocimientos adquiridos del entorno de la producción literaria (transmisión textual, recursos escenográficos, público, cultura oral, circunstancias vitales de los autores, circunstancias históricas y políticas, etc.) al análisis de los textos literarios y de un texto determinado.

Comentar fragmentos de textos o textos de los principales géneros y subgéneros literarios del siglo XVII en España.

Identificar la presencia de tradiciones poéticas clásicas o foráneas en los textos literarios españoles.

Identificar la presencia de tradiciones literarias españolas anteriores en los textos literarios españoles del siglo XVII.

Identificar la presencia de textos literarios del siglo XVII en textos posteriores de la literatura española o de literaturas foráneas.

Analizar e identificar la presencia de criterios estéticos en la evaluación histórica de la literatura española del siglo XVII.

Competències

Llengua i Literatura Espanyoles

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis de Català i Espanyol

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis de Francès i Espanyol

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Comentar un text del segle XVII amb les figures de pensament i d'expressió.
2. Comentar un text del segle xvii amb les figures de pensament i d'expressió.
3. Contextualitzar socialment i ideològicament la producció literària del segle XVII.
4. Contextualitzar socialment i ideològicament la producció literària del segle xvii.
5. Discriminar i analitzar les principals característiques dels gèneres de la literatura espanyola del segle XVII.
6. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
7. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Relacionar aspectes literaris de diferents obres de la literatura espanyola del segle XVI.
10. Relacionar aspectes literaris de diferents obres de la literatura espanyola del segle XVII.

Continguts

1. INTRODUCCIÓN Y GENERALIDADES
2. EL TEATRO PRELOPESCO
3. EL TEXTO Y EL ESPECTÁCULO TEATRAL EN EL SIGLO XVII
4. EL TEATRO DEL SIGLO XVII: LOPE DE VEGA Y LA COMEDIA NUEVA
5. LA PROSA DE FICCIÓN

6. INTRODUCCIÓN A LA POESÍA DEL XVII: DIFUSIÓN, NUEVOS GÉNEROS Y GENERACIONES

7. POESÍA DEL XVII. CLASICISMO ARAGONÉS Y ANDALUZ

8. LOPE Y GÓNGORA EN SUS INICIOS POÉTICOS

9. GÓNGORA: SU NUEVA POESÍA Y LAS POLÉMICAS EN TORNO A ELLA

10. FRANCISCO DE QUEVEDO

11. LA PROSA DE IDEAS

12. CALDERÓN DE LA BARCA

Metodologia

El aprendizaje de esta asignatura por parte del alumno se distribuye de la manera siguiente:

- Actividades dirigidas. Estas actividades se dividen en clases magistrales y en prácticas y seminarios dirigidos por el profesor, en que se combinará la explicación teórica con la discusión de todo tipo de textos.
- Actividades supervisadas. Se trata de tutorías programadas por el profesor, dedicadas a la corrección y comentario de problemas en los diferentes niveles de análisis literario y la elaboración de un trabajo final de curso.
- Actividades autónomas. Estas actividades incluyen tanto el tiempo dedicado al estudio personal como a la realización de reseñas, trabajos y comentarios analíticos, así como a la preparación de presentaciones orales en los seminarios arriba mencionados.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
CLASES MAGISTRALES Y SEMINARIOS	45	1,8	4, 5, 6, 7, 10
Tipus: Supervisades			
PREPARACIÓN DE UN TRABAJO ESCRITO SOBRE PROSA DEL SIGLO DE ORO	44	1,76	4, 5, 6, 7, 8, 10
Tipus: Autònomes			
PREPARACIÓN DE PRUEBA ESCRITA DE CARÁCTER TEÓRICO	28	1,12	4, 5, 6, 7, 10
PREPARACIÓN DE UNA PRUEBA DE COMENTARIO DE UN TEXTO EN PROSA DEL SIGLO DE ORO	28	1,12	4, 5, 6, 7, 10

Avaluació

La evaluación de la asignatura se efectuará a partir de la realización de una serie de actividades en las que se valorarán los siguientes aspectos:

- La asimilación de contenidos teóricos,
- la aplicación práctica de los contenidos y

- la asistencia y participación en clase.

Para la evaluación se realizarán:

- entre una y tres pruebas parciales que incluirán un control de la asimilación de contenidos teóricos (25%), un control de la aplicación práctica en comentarios de textos

- y un trabajo final (50%).

El profesor de la asignatura establecerá unos requisitos mínimos a partir de los cuales el estudiante estará en condiciones de superarla.

Para superar la asignatura, se deberán realizar todas las actividades y entregarlas en el plazo fijado. La nota mínima que se requerirá para aprobar cada una de las prácticas y considerarla en el promedio deberá ser igual o superior a 4 puntos.

Se considerará "No evaluable" cuando el estudiante no realice ninguna de las actividades. La elaboración de una actividad supone, pues, la voluntad del estudiante de ser evaluado en la asignatura y, por tanto, su presentación a la evaluación y correspondiente convocatoria.

Se podrá optar a la reevaluación sólo en el caso de que el alumno no haya realizado o haya suspendido actividades cuyo porcentaje no supere el 35% del total de la evaluación. En ningún caso se podrá repetir el trabajo final en la reevaluación.

La realización de faltas de ortografía, léxico y sintaxis tendrá una penalización de 0,25 sobre la nota final de cada una de las actividades.

Obviamente los trabajos deben ser originales y no está permitida la copia total o parcial de materiales ya publicados en cualquier soporte.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prueba escrita de carácter teórico	25%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Prueba escrita de comentario de texto	25%	2	0,08	4, 5, 6, 7, 10
Trabajo de curso	50%	1	0,04	4, 5, 6, 7, 8, 10

Bibliografia

LECTURAS OBLIGATORIAS Y OPTATIVAS*

(éstas, o sus afines, se discutirán en clase; las optativas se señalan con un asterisco).

Miguel de Cervantes:

Novelas ejemplares, ed. Jorge García López, Crítica, Barcelona, 2001.

Lope de Vega:

-La fe rompida* y La batalla del honor*, ed. Ramón Valdés, en la Parte IV y Parte VI de las comedias de Lope de Vega, Milenio, Lérida, * y 2005. [Estas obras de Lope estarán disponibles gratuitamente para el alumno a través del CAMPUS VIRTUAL]

-El perro del hortelano, ed. Mauro Armíño, Cátedra, Madrid, 2001.

-El caballero de Olmedo, ed. Francisco Rico, Cátedra, Madrid, 1983.

-El castigo sin venganza, ed. Alejandro García Reidy, Crítica, Barcelona, 2010.

Andrés Fernández de Andrada, Epístola moral a Fabio, ed. D. Alonso, estudio preliminar Juan F. Alcina y Francisco Rico, Editorial Crítica (Biblioteca Clásica, 58), Barcelona, 1993.

Luis de Góngora:

Micó, José María, El Polifemo de Luis de Góngora. Ensayo de crítica e historia literaria, Península, Barcelona, 2001.

Alonso, Dámaso, Góngora y el Polifemo, Gredos, 1967, Madrid, 3 vols. Reed. 1974. [El tercer volumen incluye la edición ampliamente comentada del Polifemo]

Góngora, Luis de. Fábula de Polifemo y Galatea, ed. de Alexander A. Parker, Cátedra, Madrid, 1983.

Francisco de Quevedo:

Son de lectura obligatoria todos los textos recogidos en Libro del alumno, pero son aconsejables las siguientes ediciones de Quevedo:

"Un Hércules cristiano", "Canta sola a Lisi" y otros poemas, ed. de Lía Schwartz e Ignacio Arellano, Crítica, Barcelona, 1998.

Arellano, Ignacio, Poesía satírico burlesca, EUNSA, Pamplona, 1984. Reed. revisada en Iberoamericana-Vervuert, Madrid-Frankfurt am Main, 2003.

Quevedo, Los sueños, ed. I. Arellano, Cátedra, Madrid, 2010.

Pedro Calderón de la Barca:

La vida es sueño (hay varias ediciones de calidad):

- Ed. Ciríaco Morón, Cátedra, Madrid, 1978.

- Ed. Evangelina Rodríguez Cuadros, Espasa-Calpe, Madrid, 1990.

- Ed. José M. Ruano de la Haza, Castalia, Madrid, 1994.

- Ed. Enrique Rodríguez Cepeda, Akal, Madrid, 1999.

El gran teatro del mundo*, ed. John Allen y D. Ynduráin, estudio preliminar D. Ynduráin, Crítica, Barcelona, 1997. (También puede utilizarse la ed. de Ynduráin en Alhambra, Madrid, 1981).

Libro del alumno.

Son de lectura obligatoria todos los textos literarios y materiales complementarios en él incluidos.

MANUALES DE REFERENCIA

Jones, R. O., Historia de la literatura española, 2, Siglo de Oro: prosa y poesía, Ariel, Barcelona, 1974.

Rico, Francisco, dir., Historia y Crítica de la literatura española, Crítica, Barcelona, 1980-

----, vol. II: Francisco López Estrada. Siglos de Oro: Renacimiento (y Primer suplemento, 1991);

----, Vol. III: Bruce W. Wardropper. Siglos de Oro: Barroco (y Primer suplemento, editado por Aurora Egido, 1992).

Ruiz Pérez, Pedro, Manual de estudios literarios de los Siglos de Oro, Castalia, Madrid, 2003.

Wilson, E. M., y D. Moir, Historia de la literatura española, 3: Siglo de Oro: teatro, Ariel, Barcelona, 1974.

MANUALES ESPECIALMENTE RELEVANTES

Arellano, Ignacio, Historia del teatro español del siglo XVII, Cátedra, Madrid, 1995.

Huerta Calvo, Javier, dir., Historia del teatro español, vol. I, Gredos, Madrid, 2003.

López Bueno, Begoña, La poética cultista de Herrera a Góngora, Alfar, Sevilla, 1987. Reed. 2000.

López Bueno, Begoña, coord., La renovación poética del Renacimiento al Barroco, Síntesis, Madrid, 1996.

Pedraza Jiménez, Felipe B., Manual de Literatura Española: Vol. 3, El Barroco: Introducción, Prosa, Poesía, Cénlit Ediciones, Navarra, 1998.

Pedraza Jiménez, Felipe B., Manual de Literatura Española: Vol. 4, El Barroco: Teatro, Cénlit Ediciones, Navarra, 1981.

Ruiz Pérez, Pedro, Historia de la literatura española, dir. J.C. Mainer, vol. 3: El siglo del arte nuevo (1598-1691), Crítica, Barcelona, 2010.

BIBLIOGRAFÍA INSTRUMENTAL

-SOBRE EL PERIODO HISTÓRICO

Elliott, John H., España y su mundo, Madrid, Alianza Editorial, 1990. Reed. Madrid, Taurus, 2007.

García Cárcel, R., Historia de España, siglos XVI y XVII: La España de los Austrias, Madrid, Cátedra, 2003.

Lynch, J., Edad moderna: crisis y recuperación, 1598-1808, Barcelona, Crítica, 2005.

-PARA EL COMENTARIO DE TEXTOS

Azaustre, Antonio, y J. Casas Rigall, Manual de retórica española, Madrid, Ariel, 1997.

Baehr, Rudolf, Manual de versificación española, Madrid, Gredos, 1969. Reed. 1973.

Díez Borque, J. M^a, Comentarios de textos literarios (teoría y prácticas), Madrid, Playor, 1977.

[Para la bibliografía específica de cada uno de los temas, consúltese la proporcionada en el apartado correspondiente de cada unidad didáctica en el Libro del alumno]